

13.10.2014

Kaj/3

§ 141

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle konserniohjeluonnoksesta

HEL 2014-011281 T 00 01 06

Esitys

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle (HSY) konserniohjeluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain kokonaisuudistusta koskevassa hallituksen esitysluonnoksessa lähdetään siitä, että kuntien ja kuntayhtymien tulee laatia konserniohje. Kunnissa konserniohjeet hyväksyy kunnanvaltuusto. Kuntayhtymissä konserniohjeen hyväksyminen kuuluu kuntayhtymän yhtymäkokouksen päätettäväksi.

Otaen huomioon kuntalain kokonaisuudistuksen todennäköinen voimaantulo vuoden 2015 alkupuolella, on perusteltua valmistella HSY:n konserniohje yhtymäkokouksen päätettäväksi kuntalain uudistuksen voimaantulon jälkeen.

HSY:n konserniohjeen valmistelu ja hyväksyminen tulee koordinoita ja sovittaa yhteen kuntayhtymän jäsenkuntien konserniohjeiden käsittelyn kanssa.

Samalla konsernijaosto päätti merkitä tiedoksi esittelijän perusteluissa mainitut HSY:n konserniohjeluonnokseen liittyvät näkökohdat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSY:n hallituksen ote, lausuntopyyntö HSY:n konserniohjeesta
- 2 HSY:n konserniohjeen liite

Otteet

Ote
HSY

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

13.10.2014

Kaj/3

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HSY:n hallitus käsitteli 13.6.2014 (§ 68) kuntayhtymälle laadittavan konserniohjeen hyväksymistä. HSY:n hallitukselle tehdyn esityksen mukaan hallituksen hyväksymää konserniohjetta tarkistettaisiin sen jälkeen, kun uusi kuntalaki on tullut voimaan. Tarkistettu ohje vietäisiin HSY:n yhtymäkokouksen päätettäväksi.

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajien kokous käsitteli 11.9.2014 HSY:n konserniohjeen hyväksymistä ja päätti pyytää, että asia toimitetaan jäsenkaupungeille lausunnon antamista varten.

HSY:n hallitus päätti kokouksessaan 19.9.2014 pyytää asiasta jäsenkaupunkien lausunnot.

Esittelijä toteaa, että HSY:n konserniohjelunonnos on hyvin yksityiskohtainen. Yhtymäkokouksen päätettäväksi ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista viedä liian yksityiskohtaista ohjeistusta. Konserniohje tulisi jakaa kahteen osaan siten, että yhtymäkokoukselle kuuluvat kuntalain uudistuksessa mainitut periaatteellisesti tärkeät asiat olisivat konserniohjeessa ja muut yksityiskohtaisemmat määräykset sitä alemman tasoisessa kuntayhtymän hallituksen vahvistamassa erillisessä ohjeessa.

Konserniohjelunonnoksessa HSY:n hallituksen ja toimitusjohtajan roolit konserniohjauksessa ovat epäselvät. Tehtävät ja toimivalta on syytä selkiyttää. Esimerkiksi ohjeen kohdassa "3.4.2 Omistajan ennakkosuostumuksen hankkiminen" luetellaan tytäryhteisöjen toimenpiteet, jotka edellyttävät HSY:n hallituksen tai toimitusjohtajan ennakkosuostumusta. Tämä jättää auki sen kuka ennakkosuostumuksen missäkin asiassa antaa. Listassa on hyvin merkittäviä asioita, esimerkiksi tytäryhteisön toiminta-ajatuksen olennainen muuttaminen ja toimintaan nähden merkittävät investoinnit. Konserniohjeessa on aiheellista määritellä vähintäänkin yleisellä tasolla, että taloudellisesti merkittävät tai periaatteellisesti laajakantoiset asiat edellyttävät aina HSY:n hallituksen antamaa ennakkosuostumusta.

Toimitusjohtajan roolia korostavat tietyt muutkin kirjaukset/muotoilut. Esimerkiksi kohdassa "3.3 Toiminnan ja talouden suunnittelu" todetaan seuraavasti: "Mikäli tytäryhteisön toiminnassa tai toimialalla tapahtuu talousarviovuoden aikana sellaisia muutoksia, jotka vaikuttavat merkittävästi asetettujen tavoitteiden saavutettavuuteen, muutoksista

tulee raportoida HSY:n toimitusjohtajalle, joka antaa toimintaohjeen tilanteeseen ja saattaa asian tarvittaessa HSY:n hallituksen käsiteltäväksi.”

On perusteltua, että HSY:n toimitusjohtajalla on keskeinen rooli konserniohjauksessa, mutta väljät toimivalta- ja tehtävämäärittelyt voivat johtaa toimitusjohtajan ylikorostuneeseen asemaan suhteessa hallitukseen. Kohdassa ”3.4.3 Raportointi emoyhteisölle” todetaan, että ”Muiden kuin tytäryhteisöjen hallituksessa toimivat HSY:n edustajat ovat velvollisia raportoimaan toiminnastaan kohdassa 3.4.1 selostetulla tavalla. Tarvittaessa hallitusta informoidaan HSY:n kannalta merkittävistä asioista.”

Tietojensaantioikeuden osalta todetaan kohdassa 3.4.4, että ”HSY:n hallituksen tai tarkastuslautakunnan yksittäisellä jäsenellä ei ole oikeutta saada tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja suoraan tytäryhteisöjen toimielimiltä tai vastuuhenkilöiltä.” Tämä voi olla sinänsä perusteltu linjaus, mutta HSY:n hallituksen kollektiivinen tietojensaantioikeus tulee kuitenkin varmistaa muutenkin kuin määrittelemällä tietyt tytäryhteisöt suoraan hallitukselle raportoiviksi. Kohdassa 3.4.3 viitataan HSY:n hallituksen jäsenten oikeuteen konsernin toimintaa koskevien tietojen saantiin, mutta ko. oikeutta ja sen sisältöä ei ole ohjeessa tarkemmin määriteltä. Paitsi toimitusjohtajalla tai tämän määräämällä myös HSY:n hallituksella tulee olla oikeus saada kollektiivina kaikki tarpeelliseksi katsomansa tiedot tytäryhteisöiltä.

Keskitettyjen konsernitoimintojen (kohta 9) osalta todetaan, että päätös keskitettyjen palvelujen käyttämisestä tehdään erikseen kussakin tytäryhteisössä HSY:n antaman ohjeistuksen mukaisesti. Jää kuitenkin epäselväksi, mikä taho ko. ohjeistuksen antaa.

Uuden kuntalain valmistelussa on ollut esillä hallituksen jäsenten pätevyys/kelpoisuus. Ohjeluonnoksessa (kohta 4) on avattu sitä, minkälaisia kriteerejä HSY:n tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten tulisi täyttää. Kriteerejä tulisi kuitenkin määritellä vielä tarkemmin ainakin strategisten tytäryhteisöjen osalta. Teknisten tytäryhteisöjen osalta väljemmätkin kelpoisuus- ja pätevyysvaatimukset voivat olla riittävät.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

13.10.2014

Kaj/3

-
- 1 HSY:n hallituksen ote, lausuntopyyntö HSY:n konserniohjeesta
2 HSY:n konserniohjeen liite

Otteet

Ote
HSY

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginkanslia